

ARKIVKOPI
DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT
Lovavdelingen

Dok.nr. 6

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
05/2340 FM cw

Vår ref.
200504292 EP TKE/PSW/mk

Dato
29.6.2006

Spørsmål om tolking av forsinkelsesrenteloven – antall rentedager

1. Vi viser til brev 30. juni 2005 og 9. juni 2006 og beklager at det er har tatt lang tid å besvare henvendelsen. Som tidligere nevnt for Finansdepartementet har vi sett det som ønskelig å rette en forespørsel til danske og svenske myndigheter om rettstilstanden i disse landene, jf. nedenfor.

2. Etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven) § 3 første ledd skal Finansdepartementet hvert halvår fastsette størrelsen av forsinkelsesrenten til en fast prosent årlig rente. Finansdepartementet reiser i sine brev spørsmål om uttrykket "årlig rente" henviser til et kalenderår som inneholder 365 dager (eller 366 ved skuddår), eller et såkalt "bankår" som inneholder 360 dager.

En naturlig språklig forståelse av uttrykket "årlig rente" trekker etter vår oppfatning i retning av at det er et kalenderår bestemmelsen sikter til. På den bakgrunn er det spørsmål om det foreligger andre holdepunkter som i tilstrekkelig grad taler for at en annen og avvikende løsning i stedet legges til grunn for renteberegningen.

3. I lovens forarbeider kan vi ikke finne uttalelser om at ordet "årlig" skal forstås på en annen måte enn som en henvisning til et kalenderår. Etter det vi kan se er spørsmålet heller ikke drøftet i juridisk litteratur. Vi er ikke kjent med praksis på området siden loven ble gitt, utover at Finansdepartementet har lagt kalenderåret til grunn for sin rentekalkulator på <http://odin.dep.no/fin/html/forsinkelsesrente/forsink.htm>. Langbraaten og Thorstad, *Det norske pengemarkedet*, Penger & Kreditt 2/98, redegjør for hvordan man beregner ulike former for renter i det norske pengemarkedet. Redegjørelsen viser at beregningsmåten varierer. I enkelte tilfeller brukes 360 dager, mens i andre tilfeller benyttes 365/366 dager. Ettersom det ikke synes å eksistere noen enhetlig praksis når det gjelder beregning av kredittrenter mv., kan vi heller ikke se at konsekvens- og harmonihensyn spiller en rolle i vurderingen.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Lovavdelingen
Telefaks
22 24 27 25

Saksbehandler
Per Sigvald Wang
22245365

4. Forsinkelsesrenteloven er forberedt i nordisk lovsamarbeid, og det kan derfor ha interesse å se hen til rettsoppfatningen i Danmark og Sverige. Lovavdelingen har forelagt spørsmålet for danske og svenske myndigheter. Etter de opplysninger vi har mottatt derfra, er spørsmålet regulert uttrykkelig verken i den danske renteloven eller den svenske räntelagen. I stedet synes løsningen å hvile på en form for sedvanerettsoppfatning.

I Danmark legger man 30/360 dager til grunn for renteberegningen. Løsningen har støtte i Betænkning 1161/1989 om renteloven, hvor det med henvisninger til forarbeidene samt juridisk teori på side 79 heter:

”Morarenten beregnes fra dagen for begyndelsestidspunktet, jf. § 3, til dagen for betalingen af fordringen. Efter fast praksis sættes alle måneder til 30 dage og et år følgelig til 360 dage (...) Arbeidsgruppen kan tilslutte sig denne praksis og har ikke anset en lovregulering for nødvendig.”

I Sverige synes man derimot å være av en annen oppfatning. Spørsmålet om beregning av antallet rentedager er ikke behandlet verken i forarbeidene til räntelagen eller i svensk rettspraksis. Etter det vi har fått opplyst, har man også i svensk praksis tidligere lagt 30/360 dager til grunn for renteberegningen. Denne praksis har imidlertid nå endret seg slik at man i dag legger det faktiske antallet dager per måned og 365/366 dager per år til grunn for beregningen av forsinkelsesrente. Hensynet til nordisk rettsenhet trekker derfor ikke i noen bestemt retning.

5. Lovavdelingen ser heller ikke noen avgjørende retts tekniske eller beregningstekniske hensyn som taler for en annen forståelse enn den som ordlyden gir anvisning på, dvs. kalenderåret. Vi antar at løsningen med 360 dager i sin tid ble valgt av beregningstekniske hensyn, fordi renteberegningen skjedde manuelt. I dag er det grunn til å tro at denne i det vesentligste skjer elektronisk, og det er etter det vi kjenner til ikke noe problem forbundet med å benytte kalenderåret i den sammenheng.

6. Lovavdelingen kan på denne bakgrunn ikke finne tilstrekkelige holdepunkter for at renteberegningen etter forsinkelsesrenteloven bør skje på en annen måte enn med utgangspunkt i kalenderåret, dvs. 365 (alternativt 366) dager per år.

Med hilsen

Thomas Keiserud e.f.
kst. lovrådgiver

Per Sigvald Wang
førstekonsulent